

Nr. 86

Din 3 iunie 2026

Către:

Ministerul Justiției

Agencia de Stat pentru Proprietatea Intelectuală

Subiect: *Aviz FIA privind necesitatea accelerării intrării în vigoare a regimului regional de epuizare a drepturilor asupra mărcilor (art. 16 din Legea nr. 25/2024 privind mărcile)*

Stimați reprezentanți ai autorităților publice,

Companiile membre ale Asociației Investitorilor Străini din Moldova (FIA) vă transmit salutul lor cordial și își exprimă întreaga considerație.

În contextul consultărilor publice asupra **proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative privind consolidarea cadrului normativ în domeniul proprietății intelectuale** (nr. unic 388/AGEPI/MJ/2026), elaborat de Ministerul Justiției și Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, dorim să aducem la cunoștință următoarele.

Membrii FIA salută inițiativa legislativă inclusă în proiectul de lege; totodată, în procesul de analiză și consultare au fost identificate o serie de aspecte care necesită atenție suplimentară, după cum urmează.

Considerăm că modificarea propusă la **art. 16 din Legea nr. 25/2024 privind mărcile**, prin instituirea regimului regional de epuizare a drepturilor asupra mărcilor pentru produsele introduse legal pe piața Uniunii Europene și a Spațiului Economic European, reprezintă o reformă importantă și necesară pentru dezvoltarea unui mediu concurențial sănătos și pentru apropierea efectivă a Republicii Moldova de piața internă europeană.

Totodată, apreciem că prevederea privind intrarea în vigoare a noului regim doar la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană limitează semnificativ impactul practic al reformei și amână nejustificat beneficiile economice și concurențiale pe care aceasta le poate genera încă în etapa actuală.

În opinia noastră, Republica Moldova dispune de toate premisele pentru implementarea anticipată a regimului regional de epuizare a drepturilor, anterior aderării efective la Uniunea Europeană.

Regimul epuizării drepturilor asupra mărcilor este recunoscut în dreptul internațional ca fiind o opțiune de politică legislativă aflată la discreția fiecărui stat. Inclusiv Acordul TRIPS al Organizației Mondiale a Comerțului lasă statelor libertatea de a determina propriul sistem de epuizare a drepturilor de proprietate intelectuală. Prin urmare, nu există impedimente juridice internaționale care să împiedice Republica Moldova să aplice imediat un regim regional compatibil cu modelul Uniunii Europene.



Mai mult decât atât, implementarea anticipată ar fi în deplină concordanță cu obiectivele asumate de Republica Moldova în procesul de integrare europeană. Republica Moldova aplică deja gradual numeroase standarde și mecanisme europene înaintea aderării formale, inclusiv în domenii precum concurența, protecția consumatorilor, siguranța produselor, serviciile financiare sau protecția datelor. În acest context, domeniul proprietății intelectuale nu ar trebui să constituie o excepție.

Din perspectivă economică și concurențială, necesitatea acestei reforme este evidentă. În prezent, pe multiple segmente ale pieței din Republica Moldova persistă sisteme de distribuție exclusivă care limitează accesul comercianților independenți la produse originale comercializate în Uniunea Europeană și permit menținerea unor diferențe semnificative de preț față de statele europene.

În practică, același produs original poate fi comercializat în state membre ale Uniunii Europene la un preț considerabil mai redus decât în Republica Moldova, însă importatorii independenți nu îl pot introduce legal pe piață din cauza opoziției titularului mărcii sau a distribuitorului exclusiv. Ca efect, consumatorii și întreprinderile locale sunt obligați să procure produsele prin canale limitate și la prețuri mai ridicate, în lipsa unei concurențe reale între importatori.

Importurile paralele se referă exclusiv la produse originale, autentice, introduse legal pe piață de titularul mărcii sau cu acordul acestuia. În asemenea situații, funcția esențială a mărcii — garantarea originii și autenticității produsului — este deja realizată. În consecință, utilizarea dreptului asupra mărcii pentru a bloca circulația ulterioară a acelorași produse originale nu mai urmărește protecția autentică a proprietății intelectuale, ci produce efecte economice similare unor restricții teritoriale asupra comerțului.

Experiența Uniunii Europene demonstrează că regimul regional de epuizare contribuie la creșterea concurenței intra-brand, adică a concurenței dintre distribuitori și comercianți care comercializează aceleași produse originale. Această concurență generează, în mod direct:

- reducerea prețurilor pentru consumatori;
- diversificarea surselor de aprovizionare;
- diminuarea dependenței de distribuitori exclusivi;
- creșterea accesului întreprinderilor mici și mijlocii la produse originale;
- sporirea rezilienței lanțurilor de aprovizionare.

În mod particular, importurile paralele au produs efecte benefice în numeroase state europene în sectoare precum produsele farmaceutice, cosmeticele, echipamentele electronice, piesele auto și bunurile de larg consum, contribuind la creșterea accesibilității produselor și la reducerea costurilor pentru consumatori, fără a afecta autenticitatea produselor sau drepturile legitime ale titularilor de mărci.

În contextul economic actual, Republica Moldova are nevoie de mecanisme care să stimuleze concurența efectivă și să reducă barierele artificiale din calea comerțului legitim cu produse originale.

Totodată, considerăm că amânarea intrării în vigoare până la data aderării efective la Uniunea Europeană creează un grad ridicat de incertitudine juridică și economică, întrucât termenul aderării depinde de multiple procese externe și nu poate fi determinat cu suficientă previzibilitate.

În aceste condiții, apreciem că este necesară stabilirea unei date clare și previzibile pentru aplicarea noului regim juridic.

Prin urmare, **solicităm respectuos reconsiderarea prevederilor art. IV din proiectul de lege (nr. unic 388/AGEPI/MJ/2026) și stabilirea intrării în vigoare a modificărilor privind epuizarea regională a drepturilor asupra mărcilor începând cu data de 2 aprilie 2027.**



Considerăm că acest termen reprezintă o perioadă rezonabilă de tranziție, care va permite autorităților publice, titularilor de drepturi, importatorilor și mediului de afaceri să își adapteze practicile comerciale și contractuale, asigurând totodată realizarea într-un termen apropiat a beneficiilor economice și concurențiale ale reformei.

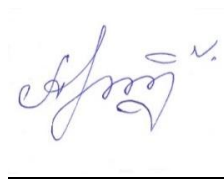
Adoptarea unei asemenea soluții ar reprezenta:

- un pas concret și credibil de integrare economică europeană;
- o măsură reală de consolidare a concurenței loiale;
- un instrument eficient pentru reducerea prețurilor și creșterea accesului la produse originale;
- o contribuție directă la dezvoltarea unei piețe libere, competitive și funcționale în Republica Moldova.

Vă mulțumim anticipat pentru atenția acordată prezentului aviz și pentru deschiderea de a examina propunerea formulată.

Cu deosebită considerație,

Ana GROZA
Director Executiv



Notă: Asociația Investitorilor Străini reunește 25 companii – cei mai mari investitori din Republica Moldova, investițiile cărora provin din 17 țări, cu peste 20.000 de angajați. Volumul total al investițiilor companiilor-membre FIA depășește 2,6 miliarde euro, ceea ce constituie aproximativ 19% din PIB.

